

Pöytäkirja

17.3.2023

VN/10384/2019

VN/10384/2019-VM-466

Hankkeen ohjausryhmä kokous 2/2023

Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke

Aika To 16.3.2023, klo 12-13.55

Paikka Etäkokous

 Läsnä Vesa Lipponen VM puheenjohtaja
 Jouko Narikka VM varapuheenjohtaja
 Tuula Lybeck VM ohjausryhmän sihteeri
 Max Hamberg VNK
 Johanna Herrala SM
 Matti Hytinen MMM
 Altti Iiskola LVM
 Aleksi Karvonen OM
 Lassi Kauttonen STM
 Kalervo Koskimies OKM
 Tiina Kotonen-Pekkanen YM
 Ramses Malaty UM
 Esko Mustonen VM
 Olli-Pekka Rissanen VM
 Petri Saarukka PLM
 Suvi Savolainen VM
 Päivi Tommila TEM
 Timo Laitinen VK (ohjausryhmän asiantuntijajäsen)

Esittelijät:

 Mari Näätsaari VK
 Anu Mäkinen VK
 Antti Seppänen VK
 Merja Keinänen VM
 Ulla Suomela VM
 Leena Rantala VM
 Mikko Lehtonen VM
 Niklas Wilhelmsson OM

Hanketiimi VM-VK:

 Jaana Walldén VM
 Marita Virtanen VM
 Joose Niemi VK
 Satu Lindberg VK

Poissa:

Outi Luoma-Aho VM

Postiosoite
Postadress
Postal Address

Valtiovarainministeriö

 PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

 Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

 0295 16001
 +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.vm@gov.fi

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2 Kokouksen työjärjestys

Hyväksyttiin 9.3.2023 päivätty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (1/2023, 26.1.2023) pöytäkirja.

4 Jäsenmuutokset

Todettiin lainsäädäntöjaoston jäsenmuutokset: Työ- ja elinkeinoministeriö on esittänyt hallitussihteeri Emmi Äijälän tilalle lainsäädäntöjaostoon erityisasiantuntija Riku Tsoikkisen ja erityisasiantuntija Jaakko Pulkkan.

5 Valtionavustusten hallinnon yhdenmukaistamisen tarve

Tuula Lybeck esitteli tilannetta ja näkökulmia, jotka liittyvät sitoutumisen merkitykseen valtionavustustoiminnan toimintatapojen kehittämisessä ja onnistuneissa käyttönoteissa. Valtiovarainministeriö varmistaa selkeän työnjaon ja johtamismallin ministeriön ja Valtiokonttorin välillä sille, miten käsitellään yhteensovittamisen yhteydessä esille nousseet tilanteet ja vaatimukset.

Keskustelun puheenvuorojen mukaan esityksessä käsitellyjä asioita pidettiin selkeinä, paikkansa pitävinä, kannattavina ja niihin voidaan sitoutua. Puheenvuorojen mukaan

- yhdenmukaistamista pidettiin tarpeellisenä ja välttämättömänä, ja sitä on pidetty hankkeen keskeisenä peruslähtökohtana.
- menetetään mahdollisuuksia yhteisiin kontroleihin ja varmistamiseen, jos tulisi paljonkin erityisiä ja yksittäisiä prosessivaiheita, mutta tasapaino yhtenäisyyden ja erillisyyden välillä tulee kuitenkin säilyttää.
- asiakasta on kuultu ja yhtenäisiä tarpeita on hyvin perusteltu. Samalla on tärkeää, että järjestelmä palvelee asiakastarpeita riittävästi ja tärkeimmät valinnaisuudet ja perustellut erityisyydet ovat mukana.
- esiin nousseet tilanteet ovat tyypillisiä konsernihankkeille.
- yhteiskehittäminen konsernimaailmassa on ainoa tapa löytää riittävän hyvä toimintatapa. Se vie aikaa, mutta on tärkeää ja ei muulla tavoin ole perusteltua edetä.
- tulee huomioida poikkeamien kustannusvaikutukset mm. ylläpitoon, koska ne nostavat ja monimutkaistavat ylläpitokustannuksia.
- tulee huomioida, että laki ei ole ainoa argumentti toteuttaa jotain tietojärjestelmään vaan tärkeintä on saada asia hoidettua. Tilanteita ja vaatimuksia tulee tarkastella monesta näkökulmasta ja löytääärkevin toteutustapa.
- havaintoja on tehty myös siitä, että jotain on asetuksella säädetty, mutta säädös on esim. talouden yleisten periaatteiden vastainen (ristiriita asetuksen ja kirjanpitolainsäädännön välillä), jolloin tulee käydä keskustelua siitä, voidaanko asetusta muuttaa.

Esille nostettiin tarve sille, että järjestelmästä pystyttäisiin ottamaan tietoja ulos siten, että jokin prosessivaihe toteutettaisiin järjestelmän ulkopuolella, ja sen jälkeen palautettaisiin käsittely takaisin järjestelmään. Keskustelussa tuotiin esille, että jos prosessivaiheita toteutetaan järjestelmän ulkopuolella, on huomioitava eheys, ja että on jäätävä jälki siitä, mitä prosessissa tapahtuu, kuka on tehnyt ja mitä on tehnyt. Valtiokonttorin asiantuntija totesi, että järjestelmän ulkopuolella tapahtuva käsittely ei ole lähtökohtaisesti valtionavustustoiminnan yhteisen toimintamallin mukaista menettelyä. Ymmärrettävää on se, että tietoja pitää pystyä katselemaan muullakin tavoin kuin kirjautumalla järjestelmään. Tavoitteena on löytää tapa, joka täyttäisi viranomaisten tarpeet.

Esille tuotiin myös yhteisten toimintatapojen ja -mallien yhtenäisyyden varmistaminen jatkossa/hankekauden jälkeen. Kun organisaatioissa esim. vaihtuu henkilöstö, niin miten varmistetaan, että tieto yhdenmukaisista toimintatavoista liikkuu eteenpäin. Hankejohtajan mukaan hankkeen viimeisen toimintavuoden tehtäviin kuuluu lopputuotosten julkaisu- ja hallintamallit ja valmennuksien ja koulutuksien jatkoista on jo suunnittelua käynnissä.

Lisäksi käsiteltiin, milloin ja missä tapauksissa hankkeen strategiseen ohjausryhmään olisi syytä tuoda käsiteltäväksi yhdenmukaistamiseen liittyviä tilanteita ja asioita. Puheenjohtajan mukaan tarkastellaan asioita tapauskohtaisesti ja arvioidaan, mitkä asiat syytä käydä läpi myös ohjausryhmässä.

6 Valtiokonttorin tilannekatsaus

Mari Näätsaari, Anu Mäkinen ja Antti Seppänen esittelivät Valtiokonttorin tehtävien tilannekatsauksen.

Keskustelussa esille nousseita asioita:

- Vähimmäistietojen toimittamisen toteutuksen toivotaan olevan valmis jo kesällä, jotta virastot voivat harjoitella ja kokeilla.
- Tuotiin esille käyttöönottojen ohjausryhmän kokoonpanon kasvaminen suureksi ja toive, että ryhmän kokoonpanoa ja käsiteltävien asioiden tapaa tarkasteltaisiin Valtiokonttorissa, jotta kokoukset hyödyntävät kaikkia osallistujia. Sama havainto tehty Valtiokonttorin puolella ja toimintaa kehitetään.
- Keskusteltiin pilottihakujen tärkeydestä, jossa kehitystyö saa syötettä ja palautetta aidossa toimintaympäristössä. Pilotoinnit voidaan kuitenkin kokea haastaviksi ja riskialtteiksi, kun samalla vasta tarvittavia toiminnallisuuksia kehitetään. Riittävään testaukseen ennen pilotointeja on kiinnitettävä huomiota.

7 Hankkeen tehtävien tilannekatsaus

Tuula Lybeck (jaostot Mikko Lehtonen, Ulla Suomela, Leena Rantala, riskit Merja Keinänen) esitteli hankkeen tehtävien tilannekatsauksen.

Keskustelussa tiedusteltiin tuottavuushyötyjen toimeenpanon kohdasta, että ottaako valtiovarainministeriö yhteyttä jollakin järjestäytyneellä tavalla ministeriöihin tai tuleeko asia käsittelyyn kansliapäällikkökokoukseen. Puheenjohtaja totesi että kyllä, kunhan valmistelussa edetään.

8 Järjestöryhmän varainhankintaa koskeva selvitys

Mikko Lehtonen ja Niklas Wilhelmsson esittelivät selvityksen.

Keskustelussa tuotiin esille, että kun harkitaan valtionavustuksen myöntämistä varainhankintaan käytettäväksi, on arvioitava huolellisesti, onko kyseessä valtiontukea myönnettävä valtionavustus, jota koskevat EU:n valtiontukisäännöt ja valtiontukeen liittyvä valmistelu vaiheineen. Tämänkaltaista valtiontukea järjestöille ei liene tarkoituksenmukaista myöntää jokaisella hallinnonalalla erikseen. Valtiontukinäkökulmaa ei käsitellä viittausta enempää raportissa. Järjestöjä taloudellisen toiminnan harjoittajina tarkastellaan valtionavustushankkeessa toimivassa yritysjaostossa. Tuotiin esille myös näkemys, jossa todettiin, että jos avustus kohdennetaan maltillisesti tuloksellisen varainhankinnan tukemiseksi, se voi olla kriittisistä näkemyksistä huolimatta järkevää.

9 Muut asiat

Ei muita esille nousseita asioita.

10 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen. Seuraavat ohjausryhmän kokoukset:

- 3/2023: 27.4. to 12-14
- 4/2023: 15.6. to 12-14

Pöytäkirjan vakuudeksi,

Tuula Lybeck

Liitteet -

Jakelu Ohjausryhmän jäsenet

Tiedoksi VM-VK hanketiimi
Hankeikkuna